

Sveriges lantbruksuniversitet
Rektor
Box 7070
750 07 Uppsala

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Juridiska avdelningen
Sofia Almqvist
BESLUT
2008-12-10
Reg.nr 31-3748-08

Antagning och urval till utbildningsprogram vid Sveriges lantbruksuniversitet

Studenten ifrågasätter Sveriges lantbruksuniversitets hantering av antagning och urval till landskapsarkitektprogrammet, 300 högskolepoäng, avseende urvalsgruppen sökande med betyg från folkhögskola (BF).

Anmälan

NN har till Högskoleverket överklagat sitt första antagningsbesked inför höstterminen 2008, där hon reservplacerades i urvalsgruppen BF till landskapsarkitektprogrammet vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Som grund för överklagandet åberopar hon att beslutet eventuellt kan anses strida mot lagen om likabehandling av studenter i högskolan (2001:1286). Hon har också i samband med överklagandet anfört att det hon framför allt vill är att framföra kritik mot hur SLU inför höstterminen 2008 har fördelat platserna vid urval på betyg till landskapsarkitektprogrammet, att inte någon i hennes urvalsgrupp har blivit antagen till utbildningen och att det inte är rättvist att fördela platserna till programmet mellan de olika urvalsgrupperna på det sätt som sker eftersom detta medför att ingen ur hennes urvalsgrupp kan bli antagen till den aktuella utbildningen. Hon anser vidare att de avrundningsregler som Verket för högskoleservice (VHS) har tillämpat ytterligare har missgynnat hennes kvotgrupp.

NN anför i sin anmälan bl.a. följande. Eftersom inte någon i hennes urvalsgrupp har antagits till någon av utbildningens 60 platser har hon inte heller i det andra urvalet någon realistisk chans att få en utbildningsplats. Detta är visserligen en sak, men det mest förbluffande i den här frågan är att hon inte heller i första urvalet hade någon rimlig chans att antas trots att hon är behörig. Hon har bott i USA de senaste fyra åren och har därmed inte haft möjlighet att skriva högskoleprovet. När hon tittar på antagningsstatistiken till programmet står det klart, år efter år, att individer som sökt in på folkhögskolekvot inte har antagits. Detta har grundat sig på att det varit proportionellt få antal sökande från BF-kvoten i relation till gymnasieelevernas BG-kvot. Det är rimligt att sökande från BF-kvoten ska antas i proportion till BG-kvoten men om inte en enda sökande antas från den mindre

kvoten kan man inte kalla detta för en kvot. Det är direkt oriktigt och rättstridigt av SLU att annonsera urvalsgrunderna på ett så pass neutralt sätt utan att ta någon notis om de verkliga förhållandena. Hon utgår från att den vilseledande informationen om ansökningsförfarandet självklart inte är till för att lura någon men anser att effekten är snarlik. Hon anser också att VHS har avrundat BF-kvoten nedåt och inte enligt matematikens regler, vilket starkt har missgynnat BF-kvoten medan BG-kvoten gynnats av denna avrundning och tilldelats en extra plats. Av den information som hon tagit del av låter det som att universitetet har en hel del bestämmanderätt och auktoritet i hur platser fördelas, något som också bekräftas i SLU:s antagningsordning.

Utredning

Högskoleverket har anmodat SLU att yttra sig över NNs anmälan. SLU anför bl.a. följande. Platsfördelningen baseras på bestämmelsen i 7 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100), antagningsordning för SLU samt Högskoleverkets föreskrifter (1996:22) om fördelning av platser mellan betygsgrupperna. Platserna fördelas i relation till antalet behöriga sökande med hjälp av antagningssystemet NyA. NNs slutsatser angående hur många platser de två betygsgrupperna borde ha haft utgör i sig inget underlag för att kunna bedöma hur många platser som respektive urvalsgrupp borde ha haft. De antalsuppgifter hon refererar till och har fått från SLU under pågående antagning inkluderar tyvärr inte samtliga behöriga sökande. Under de senaste åren har det inte antagits någon student ur urvalsgruppen BF till landskapsarkitektprogrammet, Ultuna. Detta har framför allt berott på att det varit för få sökande för att urvalsgruppen ska kunna tilldelas någon plats. De flesta sökande i BF-gruppen har också konkurrerat i högskoleprovgruppen och i vissa fall även i BG-gruppen. SLU redovisar aktuell antagningsstatistik på hemsidan och i programkatalogen där det framgår lägsta meritvärde vid avslutad reservantagning, redovisat per urvalsgrupp. Av den framgår för år 2007 att ingen antagits ur BF-gruppen. Den möjlighet högskolan har att själv bestämma urvalet till högst en tredjedel av platserna kan inte användas till att anta sökande ur de befintliga grupperna. Denna möjlighet ska användas för andra typer av urval än de som finns reglerade i högskoleförordningen. Att anta någon med förtur till landskapsarkitektutbildningen med skälet att den urvalsgrupp som den sökande konkurrerar i inte brukar tilldelas några platser är inte förenligt med SLU:s antagningsordning. För att antas med förtur krävs att alla andra möjligheter för att förbättra sina konkurrensmöjligheter är uttömda. I det aktuella fallet saknas resultat från högskoleprovet. Det är svårt att i förväg veta hur många som söker och därmed genererar faktiska platser. Det är först efter urval som lärosätet vet hur platserna har fördelats sig mellan urvalsgrupperna. Av antagningsbeskedet framgår rutinmässigt hur många som antagits i respektive urvalsgrupp för alla som är

reservplacerade så att den sökande själv ska kunna göra en bedömning av möjligheten att få en reservplats. Vid individuella samtal med sökanden försöker SLU ge mer individuellt anpassad information utifrån gällande regler och erfarenheter i förhållande till den sökandes utbildningsbakgrund, sökt utbildning och konkurrenssituation.

Till universitetets yttrande har fogats ett yttrande från VHS där VHS förklarar hur tilldelningen av platser i betygsgruppen BF till det aktuella programmet har gått till i antagningssystemet NyA. VHS slutsats är att myndigheten inte har funnit att antagningssystemet, såsom det är programmerat, har gjort något fel i det aktuella urvalet.

NN har beretts tillfälle att lämna synpunkter på universitetets yttrande men har inte gjort några ytterligare kommentarer.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverkets uppgift är bl.a. att utöva tillsyn över universitet och högskolor. Syftet med tillsynen är att värna om enskilda individers rättigheter genom att kontrollera att universitet och högskolor följer de lagar och förordningar som gäller för verksamheten. Det faller däremot inte inom Högskoleverkets ramar att handlägga överklaganden av universitets och högskolors beslut. NNs överklagande ska därför avvisas. Högskoleverket har emellertid, eftersom NN åberopar diskriminering, överlämnat en kopia av överklagandet till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH), som är den myndighet som överprövar sådana frågor.

ÖNH har i beslut den 17 oktober 2008, reg.nr 33-3328-08, avslagit överklagandet i den del som avser frågan om diskriminering och avvisat överklagandet i övrigt.

Av 6 kap. 3 § högskoleförordningen framgår att högskolan ska se till att regler om bl.a. antagning ska finnas tillgängliga för den som söker en utbildning.

Enligt 7 kap. 13 § första stycket 1 högskoleförordningen ska vid urval till en utbildning minst en tredjedel av platserna fördelas på grundval av betyg. I andra stycket samma bestämmelse anges att Högskoleverket får meddela föreskrifter i övrigt om fördelningen av de platser som avses i första stycket 1 mellan olika grupper av sökande.

I 12 § i Högskoleverkets föreskrifter ändring i Högskoleverkets föreskrifter (HSVFS 1996:22) om grundläggande behörighet samt urval (HSVFS 2003:2)

anges att vid urval på betyg (motsvarande) ska platserna fördelas i förhållandet till antalet behöriga sökande i var och en av följande två grupper,

Grupp I: sökande som har grundläggande behörighet på grund av att han eller hon har

1. slutbetyg från i gymnasieskolan som har endast bokstavsbetyg, eller
2. slutbetyg eller samlat betygsdokument från gymnasial vuxenutbildning som har endast bokstavsbetyg, eller
3. slutbetyg från svensk Waldorfskola, eller
4. sådana slutbetyg och samlade betygsdokument från gymnasial vuxenutbildning som inte hänförs till 1-3, eller
5. avgångsbetyg enligt punkt 2 övergångsbestämmelserna till förordningen (1994:35) om ändring i gymnasieförordningen (1992:394), eller
6. motsvarigheter till slutbetyg från äldre utbildningar i gymnasieskolan och statlig eller kommunal vuxenutbildning, eller
7. avgångsbetyg från svensk Waldorfskola, eller
8. avslutat en utländsk gymnasieutbildning (motsvarande) och

Grupp II: sökande som har grundläggande behörighet på grund av att han eller hon har avslutat en utbildning vid folkhögskola och erhållit studieomdöme.

Av handlingarna i ärendet framgår att NN placerades som reserv i urvalsgruppen BF till den aktuella utbildningen. Det framkommer också att inte någon av de sökande ur hennes urvalsgrupp har antagits till utbildningen. Högskoleverket har förståelse för NNs uppfattning att det kan vara missvisande att en sökande reservplaceras till en utbildningsplats som det inte finns någon verklig chans att den sökande kan antas till, på grund av att det är för få sökande i den urvalsgruppen. Av utredningen i ärendet framgår emellertid inte annat än att SLU i detta fall har tillämpat de bestämmelser som gäller vid fördelning av platser vid urval på betyg på ett korrekt sätt och lämnat den i högskoleförordningen föreskrivna informationen. Om det är vanligt förekommande att en viss urvalsgrupp inte tilldelas någon plats anser Högskoleverket att det vore lämpligt om lärosätet lämnade information om det. Högskoleverket konstaterar dock att universitetet inte har brutit mot någon bestämmelse.

Vidare har NN anmärkt mot att SLU skulle ha använt sig av felaktiga avrundningsregler vilket hon påtalar har missgynnat hennes kvotgrupp ytterligare. Högskoleverket konstaterar att det inte framkommit något i ärendet som tyder på att beräkningen av de olika kvotgruppernas platstilldelning har skett på ett felaktigt sätt. Högskoleverket har därför inte något ytterligare att anföra med anledning av NNs anmälan.

Med dessa besked avslutas ärendet.

På Högskoleverkets vägnar

Teresa Edelman
Beslutande verksjurist

Sofia Almqvist
Verksjurist

Kopia för kännedom till:
NN